Het huis aan het water

Kristin Hannah bij Boekerij:

De nachtegaal
Wie naar de sterren grijpt (*Firefly Lane*)
Verder dan de sterren
De tijd van loslaten
Een handvol hemel
Grand Central (verhalen)
Als de wolven huilen
Midden in de winternacht
Aan het einde van de wereld
De wintertuin
De vier windstreken
De vergeten vrouwen
Zomernacht
Mijn verloren dochter
Twee zusjes
De weg naar huis
De glazen kast (e-only)
Het meer van herinnering
De kleuren van de nacht
Het huis aan het water
In het daglicht

boekerij.nl

Kristin Hannah

Het huis aan het water

Vertaald door Ellen Segeren

BOEKERIJ

Deze titel is eerder verschenen bij The House of Books

ISBN 978-90-492-1246-9
ISBN 978-94-023-2927-8 (e-book)
ISBN 978-90-492-1505-7 (audio)
NUR 302

Oorspronkelijke titel: *Summer Island*
Vertaling: Ellen Segeren
Omslagontwerp: DPS Design & Prepress Studio
Omslagbeeld: © Mark Fearon / Arcangel Images
Zetwerk: Mat-Zet bv

© 2001 Kristin Hannah
© 2002, 2026 Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights are reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technologies.

Ter nagedachtenis aan mijn moeder, Sharon Goodno John

DEEL EEN

Er is enkel de strijd om te heroveren wat verloren ging,
gevonden werd, en weer verloren, telkens opnieuw; en
nu, in omstandigheden die ongunstig lijken.
Maar wellicht is er winst, noch verlies. Voor ons is er
enkel het proberen.
De rest is niet onze zaak.

T.S. ELIOT, UIT 'EAST COKER'

1

Vroeg op de avond had het geregend. In de toenemende duisternis lagen de straten van Seattle als spiegelende stroken tussen de glanzende, grijze wolkenkrabbers.

Door de internetrevolutie was deze ooit zo rustige stad veranderd, en zelfs nu de zon al onder was, vormden de hamerende bouwgeluiden een constant ritme. Het leek wel of de gebouwen van de ene dag op de andere verrezen. Ze reikten alsmaar hoger in de vochtige lucht. Jongeren met paars haar en neusringetjes, gehuld in versleten kleding, scheurden in splinternieuwe, felrode Ferrari's door de binnenstad.

Op een hoek in de sinds kort modieuze buurt Belltown stond een laag gebouwtje met houten wanden, dat daar altijd ietwat afgezonderd had gestaan. Het was bijna honderd jaar geleden opgetrokken, toen nog maar weinig mensen zo ver van het stadshart wilden wonen. Nu verrezen er overal wolkenkrabbers omheen.

Het kon de eigenaars van de radiozender KJZZ niet schelen dat ze niet meer in deze trendy omgeving pasten. Vijftig jaar lang hadden ze vanaf deze plek uitgezonden. Ze waren van een nietig plaatselijk zendertje uitgegroeid tot het belangrijkste radiostation van de staat Washington.

Een belangrijke reden voor het huidige succes was Nora Bridge, de nieuwe sensatie in praatprogramma's op de radio.

Hoewel haar programma – *Spirituele genezing met Nora* – nog geen jaar in de lucht was, was het al een daverend succes. Adverteerders en bedrijven stonden ervoor in de rij. En haar wekelijkse probleemcolumn, 'Nora weet 't', was nog nooit zo populair geweest. Die verscheen landelijk in 2600 kranten.

Nora was haar carrière begonnen als huishoudelijk raadgever bij een kleine stadskrant, maar door hard werken en vanwege haar sterke visie had ze de ladder beklommen. De vrouwen van Seattle waren de eersten geweest die haar unieke mengeling van passie en moraliteit hadden ontdekt; de rest van het land was algauw gevolgd.

Recensenten stelden dat ze in elk emotioneel conflict een uitweg zag; heel vaak roemden ze haar zuiverheid van hart.

Maar ze hadden het mis. Het was de onzuiverheid in haar hart waardoor ze zo geslaagd was. Ze was een gewone vrouw die enorme fouten had gemaakt. Ze begreep elke nuance van onheil en verlies.

Er was geen moment in haar leven waarop ze zich niet herinnerde wat ze had verloren. Wat ze had weggegooid. Elke avond bracht ze haar wroeging voor de microfoon, en in die bron van verdriet vond ze mededogen.

Ze had haar carrière met een laserscherpe doelgerichtheid gestuurd, waarbij ze de pers weloverwogen een genoeglijk verleden voorschotelde. Zelfs vorige week, toen ze op het omslag van het tijdschrift *People* had gestaan, was er geen achtergrondartikel over haar leven verschenen. Ze had haar sporen grondig uitgewist. Haar fans wisten dat ze gescheiden was en volwassen dochters had. Het hoe en waarom achter het uiteenvallen van haar gezin bleef – gelukkig – privé.

Vanavond was Nora in de lucht. Ze reed haar bureaustoel wat dichter naar de microfoon en verstelde haar koptelefoon. Op een computerscherm verscheen de lijst van wachtende bellers. Ze toetste lijn twee in, waarbij stond: *Marge/moeder-dochterprobl.*

'Hallo, en welkom, Marge, je bent in de uitzending bij Nora Bridge. Wat zit je vanavond dwars?'

'Hallo… Nora?' De vrouw die belde klonk aarzelend, een beetje verschrikt nu ze haar stem in de uitzending hoorde nadat ze bijna een uur aan de lijn had gewacht.

Nora glimlachte, hoewel alleen de producent dat kon zien. Ze had geleerd dat haar fans vaak zenuwachtig waren. Ze sprak haar met een vriendelijke, zachte stem toe. 'Waarmee kan ik je helpen, vriendin?'

'Ik heb problemen met mijn dochter Suki.' Het accent van de vrouw verraadde dat ze uit het midwesten kwam.

'Hoe oud is Suki, Marge?'

'In november wordt ze zevenenzestig.'

Nora lachte. 'Sommige dingen veranderen nooit, hè, Marge?'

'Niet tussen moeders en dochters. Toen ik dertig was, kreeg ik van Suki mijn eerste grijze haar. Nu ben ik net kolonel Sanders.'

Nora's lach klonk nu zachter. Nu ze negenenveertig was, vond ze grijs haar niet meer iets waar om te lachen viel. 'En wat is het probleem met Suki, Marge?'

'Nou.' Marge maakte een snuivend geluid. 'Vorige week is ze mee geweest met zo'n cruise voor alleenstaanden – je weet wel, waar ze allemaal een Hawaïaans hemd aanhebben en paarse cocktails drinken. Maar goed, vandaag vertelde ze me dat ze weer gaat trouwen, met een man die ze op de boot heeft leren kennen. Op haar leeftijd.' Opnieuw snoof ze, en zweeg even. 'Ik weet dat ze wilde dat ik blij voor haar was, maar hoe kan ik blij zijn? Suki is een kip zonder kop. Mijn Tommy en ik zijn zeventig jaar getrouwd geweest.'

Nora dacht na over een antwoord. Marge wist klaarblijkelijk dat zij en Suki niet zo jong meer waren en dat de tijd vaak je beste bedoelingen verpulverde. Het had geen zin overdreven sentimenteel te zijn en dat uit te spreken. In plaats daarvan vroeg ze zacht: 'Hou je van je dochter?'

'Ik heb altijd van haar gehouden.' In Marges stem klonk een snikje door. 'Je hebt er geen idee van, Nora, wat het is om zo veel van je dochter te houden… en te zien dat ze je niet meer nodig heeft. Stel dat ze met die man trouwt en mij helemaal vergeet?'

Nora sloot haar ogen en maakte haar geest blanco. Dat had ze jaren geleden geleerd; bellers zeiden voortdurend dingen die de kern van haar eigen pijn raakten. Ze had geleerd het los te laten. 'Daar is elke moeder bang voor, Marge. De enige manier om je kinderen echt vast te houden, is door ze los te laten. Laat Suki jouw liefde met zich meenemen, laat het zijn als een licht dat altijd brandt in het huis waar ze is opgegroeid. Als ze dat als krachtbron heeft, zal ze nooit te ver weg zijn.'

Marge huilde zacht. 'Misschien moet ik haar bellen… en haar vragen of ze samen met haar vriend komt eten.'

'Dat zou een geweldig begin zijn. Veel sterkte, Marge, en laat ons

weten hoe het afloopt.' Ze schraapte haar keel en verbrak de verbinding. 'Kom, mensen,' zei ze in de microfoon, 'laten we Marge helpen. Ik weet dat er heel veel luisteraars zijn met herstelde familiebanden. Bel. Marge en ik willen eraan worden herinnerd dat liefde niet zo breekbaar is als ze soms lijkt.'

Ze leunde achterover in haar stoel en keek naar de oplichtende telefoonlijnen. Het ouderschap was altijd een populair onderwerp – vooral moeder-dochterproblemen. Op de monitor bij haar elleboog zag ze de woorden: *lijn vier/moeilijkheden met stiefdochter/Ginny.*

Ze nam lijn vier aan. 'Hallo en welkom, Ginny. Je bent in de uitzending bij Nora Bridge.'

'Eh, hoi. Ik vind je programma te gek.'

'Dank je, Ginny. Hoe gaat het met je gezin?'

De volgende twee uur en dertien minuten gaf Nora haar hart en ziel aan haar luisteraars. Ze deed nooit alsof ze alle wijsheid in pacht had of dat ze doktoren of gezinstherapeuten kon vervangen. Maar ze probeerde haar vriendschap te tonen aan deze tobbende, gewone mensen die ze nog nooit had ontmoet.

Zoals haar gewoonte was, ging ze na afloop van het programma terug naar haar kantoor. Daar nam ze de tijd om persoonlijke bedankbriefjes te schrijven aan de bellers die hun adres hadden achtergelaten bij de producent van het programma. Dat deed ze altijd zelf; geen enkele secretaresse kopieerde ooit Nora's handtekening. Het was iets kleins, maar Nora geloofde er heilig in. Iedereen die de moed had gehad om openlijk raad aan Nora te vragen, verdiende een persoonlijk bedankje.

Toen ze klaar was, bleek het al laat te zijn.

Ze pakte haar Fendi-aktetas en haastte zich naar haar auto. Gelukkig lag het ziekenhuis slechts een paar kilometer verderop. Ze parkeerde in de ondergrondse parkeergarage en betrad de kunstmatig verlichte lobby.

Het bezoekuur was voorbij, maar dit was een klein privéziekenhuis, en Nora was zo'n regelmatige bezoeker geworden – de afgelopen maand was ze elke zaterdag en dinsdag geweest – dat bepaalde regels waren versoepeld vanwege haar drukke rooster. Het kwam

haar goed uit dat ze een plaatselijke beroemdheid was of dat de verpleegkundigen graag naar haar programma luisterden.

Ze glimlachte en zwaaide naar de bekende gezichten, terwijl ze door de gang naar Erics kamer liep. Voor de gesloten deur bleef ze even staan om zich voor te bereiden.

Hoewel ze hem vaak zag, was het nooit gemakkelijk. Eric Sloan stond haar net zo na als een eigen zoon zou hebben gedaan, en het was ondraaglijk om te zien hoe hij vocht tegen kanker. Maar Nora was de enige die hij had. Zijn vader en moeder hadden Eric al lang geleden afgeschreven, omdat ze de keuzes in zijn leven niet konden accepteren, en zijn jongere broer Dean maakte zelden tijd vrij om hem te bezoeken.

Ze duwde de deur van zijn kamer open en zag dat hij sliep. Hij lag in bed met zijn gezicht naar het raam gewend. Een kleurrijke, Afghaanse deken, gebreid door Nora, was om zijn veel te magere lichaam gewikkeld.

Nu zijn haar bijna was verdwenen, zijn wangen ingevallen waren en zijn mond openstond, zag hij er zo oud en verslagen uit als maar kon. En hij moest zijn eenendertigste verjaardag nog vieren.

Even leek het alsof ze hem nog nooit eerder had gezien. Alsof ze, ondanks het feit dat ze zijn dagelijkse aftakeling had gadegeslagen, die niet wérkelijk had gezien en die haar nu had overdonderd, het gezicht van haar vriend had gestolen terwijl zij onnozel deed alsof alles weer goed zou komen.

Maar het zou niet meer goedkomen. Nu pas, op dit moment, begreep ze wat hij haar had geprobeerd te vertellen, en het verdriet – dat ze tot nu toe in kleine, hapklare brokjes had kunnen verdelen – dreigde haar te overspoelen. In dat stille, korte ogenblik verviel ze van hoopvol in hopeloos. En als het haar al zo veel pijn deed, het ontbreken van hoop, hoe kon hij het dan aan?

Ze liep naar hem toe en streelde hem zacht over zijn hoofd. De paar dunne strengen haar, breekbaar als spinnenweb, streken langs haar knokkels.

Hij knipperde slaperig met zijn oogleden en probeerde jongensachtig te grijnzen, waar hij bijna in slaagde. 'Ik heb goed nieuws en slecht nieuws,' zei hij.

Ze raakte zijn schouder aan en voelde hoe breekbaar hij was. Zo

anders dan de lange, potige, zwartharige knul die haar boodschappen bij haar thuis had gebracht…

Er klonk een kleine trilling in haar stem door toen ze vroeg: 'Wat is het goede nieuws?'

'Ik krijg geen behandelingen meer.'

Ze greep zijn schouder te stevig vast; zijn botten verschoven als bij een vogel en ze liet hem onmiddellijk los. 'En het slechte nieuws?'

'Ik krijg geen behandelingen meer.' Hij zweeg even. 'Dat was het idee van dokter Calomel.'

Ze knikte afwezig en wilde dat ze iets diepzinnigs kon zeggen, maar in de elf maanden sinds zijn diagnose was alles tussen hen al gezegd. Ze hadden tientallen avonden over dit moment gesproken. Ze had zelfs gedacht dat hij er klaar voor was – dit begin van het einde – maar nu zag ze haar naïviteit in. 'Klaar' zijn voor de dood bestond niet, vooral niet voor een jongeman van wie je hield.

En toch begreep ze het. De laatste tijd had ze gezien dat de kanker hem steeds meer wegvoerde.

Hij sloot zijn ogen, en ze vroeg zich af of hij zich de gezonde, levendige man herinnerde die hij ooit was geweest, de jongen met de schallende lach… de leraar die zo geliefd was onder zijn leerlingen… of dat hij zich de tijd herinnerde, een paar jaar geleden, toen zijn partner Charlie in net zo'n ziekenhuisbed lag en een verloren strijd streed tegen aids…

Uiteindelijk keek hij naar haar op; zijn pogingen om te glimlachen maakten dat er tranen achter haar ogen brandden. In die seconde zag ze stukjes uit zijn hele leven. Ze stelde zich hem voor toen hij acht was, zittend aan de keukentafel, waar hij cornflakes at, een jongen met een warrige bos haar en sproeten, met kapotgevallen knieën en flaporen.

'Ik ga naar huis,' zei hij zacht. 'De verpleegkundige komt me helpen…'

'Dat is geweldig,' zei ze met dichtgeknepen keel, en ze glimlachte overdreven. Ze probeerde te doen alsof ze bespraken waar hij zou gaan wonen… in plaats van waar hij zou gaan sterven. 'Ik loop ver voor met mijn krantencolumns. Ik neem een week vrij en bezoek je overdag. Ik moet 's avonds wel het programma draaien, maar –'

'Ik bedoel het eiland. Ik ga naar huis.'

'Ga je toch je familie bellen?' Ze verafschuwde zijn besluit om zijn kanker alleen te dragen, maar hij had erop gestaan. Hij had Nora verboden het iemand te vertellen, en hoeveel tegenwerpingen ze ook had gemaakt, ze had geen andere keus dan zich bij zijn wensen neer te leggen.

'Jazeker. Ze hebben me in het verleden heel goed gesteund.'

'Dit is iets anders dan voor je geaardheid uitkomen, en dat weet je. Het wordt tijd dat je Dean belt. En je ouders.'

De blik die hij haar toewierp was zo hopeloos dat ze haar blik wilde afwenden. 'Stel dat ik mijn moeder zou vertellen dat ik stervende ben en ze me nog steeds niet wil zien?'

Nora begreep het wel. Zelfs een flinterdun mesje van die hoop zou hem nu aan flarden kunnen snijden. 'Bel dan in elk geval je broer. Geef hem die kans.'

'Ik zal erover nadenken.'

'Dat is het enige wat ik vraag.' Ze dwong zichzelf te glimlachen. 'Als je tot dinsdag kunt wachten, dan breng ik je –'

Hij legde zijn hand op de hare. 'Ik heb niet veel tijd meer. Ik heb al geregeld dat ik erheen word gevlogen. Lottie is al in het huis om het klaar te maken.'

Ik heb niet veel tijd meer. Ergens was het oneindig veel erger om de woorden hardop uitgesproken te horen. Ze slikte hoorbaar. 'Ik vind dat je niet alleen zou moeten zijn.'

'Genoeg.' Zijn stem klonk zacht, zijn blik was nog zachter, maar ze hoorde een zwakke echo van zijn vroegere kracht. Zoals hij dat soms moest doen, herinnerde hij haar aan het feit dat hij een volwassen man was. 'Nou,' zei hij, en hij klapte in zijn handen, 'we lijken wel twee personages uit een stuk van Ibsen. Laten we het over iets anders hebben. Ik heb vanavond naar je programma geluisterd. Moeders en dochters. Dat is altijd moeilijk voor je.'

In een oogwenk zette hij hen weer op vaste grond. Zoals altijd was ze verbaasd over zijn veerkracht. Als het leven te groot leek om in één hap door te slikken, wist ze dat hij erdoorheen kwam door het in brokjes te hakken. Normale dingen… gewone gesprekken waren zijn redding.

Ze trok een stoel bij en ging zitten. 'Ik weet nooit zo goed wat ik moet zeggen, en als ik raad geef, voel ik me de grootste hypocriet ter wereld. Hoe zou Marge zich voelen als ze wist dat ik mijn eigen dochter al elf jaar niet meer heb gesproken?'

Eric beantwoordde de retorische vraag niet. Dat was een van de dingen die ze zo fijn aan hem vond. Hij probeerde haar nooit met leugens te troosten. Maar het hielp dat iemand erkende hoe pijnlijk het voor Nora was om aan haar jongste dochter te denken. 'Ik vraag me af wat ze nu aan het doen is.'

Het was een gewone vraag, waarover ze samen eindeloos speculeerden.

Eric slaagde erin te lachen. 'Bij Ruby kan dat alles zijn, van lunchen met Steven Spielberg tot haar tong laten piercen.'

'De laatste keer dat ik Caroline sprak, zei ze dat Ruby haar haar blauw had geverfd.' Nora lachte, maar zweeg abrupt. Dat was niet grappig. 'Ruby had altijd zulk prachtig haar…'

Eric boog zich voorover. Ineens lag er een diepe ernst in zijn ogen. Hij glimlachte niet. 'Ze is niet dood, Nora.'

Ze knikte. 'Weet ik. Ik probeer voortdurend hoop uit die gedachte te putten.'

Hij grijnsde. 'Nou, haal dat backgammonbord maar eens tevoorschijn. Ik zal jou eens een poepie laten ruiken.'

Het was pas de tweede week van juni en de temperatuur in het dal zweefde al rond de achtendertig graden. Bij dit soort weer werd Zuid-Californië getroffen door rampen, door aardbevingen en plotselinge branden.

De mensen werden gek van de hitte. Ze werden wakker tussen hun vochtige lakens en gingen op zoek naar een glas water, maar als hun blikveld helder werd, ontdekten ze verbaasd dat ze in plaats van een glas het pistool vasthielden dat ze in de boekenkast verborgen hielden. Kinderen schreeuwden in hun slaap, en zelfs een dubbele dosis Tylenol kon hun koortsige huid niet verkoelen. In de hele stad vielen vogels van telefoondraden en belandden als zielige hoopjes op de kwijnende, verdorde gazons.

Niemand kon slapen in dit soort weer, en Ruby Bridge was geen

uitzondering. Ze lag met een koud kompres op haar voorhoofd op bed en de lakens waren op de vloer geschoven.

De minuten tikten voorbij met telkens een kreunend geluid in de ventilator in het raam, een *zoef-ping* dat weinig meer deed dan de hete lucht in het rond bewegen.

Ze was eenzaam. Een paar dagen geleden had haar vriend Max haar verlaten. Na vijf jaar samenwonen was hij simpelweg uit haar leven gewandeld als een loodgieter die een onaangenaam klusje had afgewerkt.

Het enige wat hij had achtergelaten, waren een paar krakkemikkige meubelstukken en een briefje.

Lieve Ruby,
Het is nooit mijn bedoeling geweest niet meer van je te houden (of verliefd te worden op Angie), maar dit soort shit gebeurt nou eenmaal. Je weet hoe dat gaat. Ik heb mijn vrijheid nodig. Ach, we weten allebei dat je toch nooit echt van me hebt gehouden.
Hou je taai.
Max

Het grappige was (en het was beslist niet haha grappig) dat ze hem nauwelijks miste. Ze miste hem zelfs helemaal niet. Ze miste alleen het idee. Ze miste een tweede bord op de eettafel, een lichaam naast het hare in het bed, dat groter leek te zijn geworden sinds hij weg was. Vooral miste ze het doen alsof ze van hem hield.

Max was… een vorm van hoop geweest. Een belichaming van het geloof dat ze kon liefhebben en dat iemand haar kon liefhebben.

Om 7.00 uur ging de wekker. Ruby liet zich met een slakachtig spoor van transpiratievocht uit bed glijden. Het gammele hoofdeinde stootte tegen de muur. Haar beha en slipje plakten aan haar vochtige lichaam. Ze reikte naar het glas water naast het bed, drukte het in de holte tussen haar borsten en ging de badkamer binnen, waar ze een lauwe douche nam.

Voordat ze zich had afgedroogd, zweette ze alweer. Met een vermoeide zucht begaf ze zich naar de keuken en zette een pot kof-

fie. Ze schonk een kop in en voegde er een flinke scheut room aan toe. Direct kwamen er witte klodders aan de oppervlakte drijven en vormden een kruis.

Elke andere vrouw zou simpelweg tot de conclusie zijn gekomen dat de room bedorven was, maar Ruby wist wel beter: dit was een teken.

Alsof ze een teken nodig had dat haar moest vertellen dat ze vastzat in de cyclus van haar leven.

Ze gooide de koffie in de gootsteen en liep terug naar de slaapkamer, waar ze de zwarte polyester broek met vetvlekken en de witte katoenen blouse opraapte die op de vloer lagen. Zwetend, met hoofdpijn en snakkend naar cafeïne kleedde ze zich aan en begaf zich in de zinderende hitte naar buiten.

Ze liep naar haar gedeukte Volkswagen Kever uit 1970. Na een paar pogingen startte de motor, en Ruby reed naar Irma's Hash House, het trendy restaurant aan Venice Beach waar ze al bijna drie jaar werkte.

Het was nooit haar bedoeling geweest om serveerster te blijven. De baan was eigenlijk bedoeld geweest als tijdelijke overbrugging om de rekeningen te kunnen voldoen tot ze haar zaakjes op orde had, tot ze een sensatie zou zijn in een van de plaatselijke comedyclubs, te gast was bij Leno en – uiteindelijk – haar eigen komische tv-show zou krijgen, die heel gepast *Ruby!* zou heten. Ze stelde het zich altijd voor met een uitroepteken, zoals die revues in Vegas waar haar grootmoeder zo weg van was geweest. Maar op haar achtentwintigste was ze niet zo jong meer. Na bijna tien jaar proberen door te breken in komische series naderde ze het punt waarop ze 'te oud' was. Iedereen wist dat je het wel kon vergeten als je het voor je dertigste niet had gemaakt.

Uiteindelijk manoeuvreerde ze tussen de oude stationwagens en Volkswagenbusjes die op de volle parkeerplaats van het restaurant uit de jaren vijftig stonden. Op alle daken waren surfplanken gebonden en op de meeste auto's zaten meer bumperstickers dan lak. De door de zon gebleekte trendy types kwamen van heinde en ver voor Irma's beroemde omelet met zes eieren. Ze parkeerde naast een bus die uit *Fast Tides at Ridgemont High* afkomstig kon zijn.

Ze dwong zichzelf te glimlachen en begaf zich naar het restaurant. Toen ze de voordeur openduwde, rinkelde de bel vrolijk boven haar hoofd.

Irma kwam op haar af, waarbij haar drie verdiepingen hoge suikerspin het eerst in het oog sprong. Als altijd liep ze snel, vooroverhangend als de steven van een zinkend schip, en bleef abrupt voor Ruby staan. Haar ogen, zwaar aangezet met mascara, vernauwden zich, en Ruby vroeg zich – opnieuw – af of je met make-up een koolstofdatering van mensen kon maken. 'Jij was voor gisteravond ingeroosterd.'

Ruby's gezicht vertrok. 'O, shit.'

Irma sloeg haar knokige armen over elkaar. 'Je bent ontslagen. Ik kan niet op je rekenen. Debbie moest gisteravond een dubbele dienst draaien. Je laatste salaris ligt bij de kassa. Ik verwacht je uniform morgen terug. Schoon.'

Ruby's lippen trilden licht. De gedachte dat ze om dit rotbaantje moest smeken, maakte haar misselijk. 'Kom, Irma. Ik heb deze baan hard nodig.'

'Het spijt me, Ruby. Echt waar.' Irma draaide zich om en liep weg.

Ruby bleef even staan en ademde de bekende mengeling van ahornsiroop en vet in. Toen griste ze haar salarischeque bij de kassa weg en beende het restaurant uit.

Ze stapte in haar auto en reed doelloos rond, de ene straat na de andere in. Uiteindelijk, toen ze het gevoel had dat haar gezicht van haar schedel smolt, parkeerde ze de auto in een straat in het winkelgebied. In de trendy boetieks met airconditioning zag ze tientallen prachtige dingen die ze zich niet kon veroorloven en die werden verkocht door meisjes die half zo oud waren als zij. Ze besefte dat ze diep in de put zat, toen ze op het raam van een dierenwinkel een bordje PERSONEEL GEZOCHT zag staan.

Geen sprake van. Het was al erg genoeg dat ze biefstukken had geserveerd aan de familie Doorsnee. Over haar lijk zou ze ze ook nog een fret verkopen.

Ze stapte weer in haar auto en reed weg, deze keer roekeloos naar haar bestemming scheurend. Toen ze op Wilshire Boulevard aankwam, stopte ze voor een hoog gebouw en parkeerde de auto.

Voordat ze de tijd had om het zichzelf uit haar hoofd te praten, liep ze naar de lift en begaf zich naar de bovenste verdieping. Toen de deuren openschoven, werd ze begroet door zoete, koele lucht waarin het zweet op haar wangen snel opdroogde.

Energiek liep ze de gang door naar het kantoor van haar agent en duwde de matglazen dubbele deur open. De receptioniste, Maudeen Wachsmith, had haar gezicht begraven in een romannetje. Ze keek eventjes op en glimlachte naar Ruby. 'Hoi, Ruby,' zei ze. 'Hij heeft het druk vandaag. Je moet een afspraak maken.'

Ruby beende langs Maudeen heen en rukte de deur open.

Haar agent, Valentine Lightner, zat achter zijn enorme glazen bureau. Hij keek op. Toen hij Ruby zag, veranderde zijn glimlach in een frons. 'Ruby… ik verwachtte je niet… of wel?'

Maudeen haastte zich achter Ruby aan naar binnen. 'Het spijt me, Mr Lightner…'

Hij hief een slanke hand. 'Maak je geen zorgen, Maudeen.' Hij leunde achterover in zijn stoel. 'En, Ruby, wat is er aan de hand?'

Ze wachtte tot Maudeen weg was en liep toen naar het bureau. Ze was zich bewust van het vernederende feit dat ze nog steeds haar uniform droeg en dat zich onder haar armen grote transpiratievlekken aftekenden. 'Is die baan op dat cruiseschip nog beschikbaar?' Drie maanden geleden had ze erom gelachen – cruiseschepen waren drijvende mortuaria voor talent – maar nu leek het haar niet te min. Het leek haar zelfs te hoog gegrepen.

'Ik heb het je aangeboden, Ruby. Je schrijft grappige dingen, maar het probleem is dat je niet betrouwbaar bent. En je bent niet zomaar een beetje humeurig, je bent een onuitstaanbaar kreng. Je hebt te veel krediet verspeeld in deze business. Niemand wil je meer.'

'Er moet toch iemand –'

'Niemand. Weet je nog, dat baantje dat ik je bezorgde bij die komische televisieserie? Je hebt de productie van de eerste week vertraagd en dreef iedereen tot wanhoop met je eisen tot herschrijven.'

'Mijn personage was gestoord. Ze had niet één grappig zinnetje te zeggen.'

Val keek haar aan en zijn ijsblauwe ogen werden langzaam spleetjes. 'Laat ik je eraan herinneren dat de serie nog steeds loopt en dat

een andere – minder getalenteerde – comédienne dertigduizend dollar per aflevering verdient met zeggen wat haar wordt verteld?'

'Het is een stomme serie.' Ruby liet zich in de chique leren stoel voor zijn bureau zakken. Het kostte haar enige tijd om haar ego in een klein doosje te proppen. 'Ik ben blut. Irma van het restaurant heeft me ontslagen.'

'Waarom bel je je moeder niet?'

Ze sloot een moment haar ogen en zoog een diepe teug lucht naar binnen. 'Je betreedt gevaarlijk terrein, Val,' zei ze zacht.

'Weet ik, weet ik, ze is de grootste trut ter wereld. Maar kom nou, Ruby, ik heb dat artikel in *People* gezien. Ze is rijk en beroemd. Misschien kan ze je helpen.'

'Jij bent ook rijk en beroemd, en jij kunt me ook niet helpen. Bovendien heeft ze me genoeg geholpen. Als ik nog meer moederlijke aandacht krijg, eindig ik nog vastgebonden op Zaal B terwijl ik 'I've gotta be me' lig te zingen.' Ruby kwam overeind. Het kostte bovenmenselijk veel moeite, gezien het feit dat ze zich tot een balletje wilde oprollen en slapen. 'Nou, hartelijk bedankt, Val.'

'Met die sprankelende persoonlijkheid maak je het ook verdomd gemakkelijk.' Hij zuchtte. 'Ik zal het eens in Azië proberen. Overzee houden ze van Amerikaanse comédiennes. Misschien kun je daar het nachtclubcircuit in.'

Alleen al van de gedachte werd ze misselijk. 'Grappen vertellen aan een vertaler.' Ze kromp ineen toen ze zich voorstelde hoe ze in zo'n mannenbar stond met achter zich naakte vrouwen die langs glimmende zilveren palen omhoog en omlaag kronkelden. Dat soort tenten had ze al eens gedaan. Haar hele jeugd had ze doorgebracht in de schaduw achter het licht van een andere ster. 'Misschien wordt het tijd dat ik de handdoek in de ring gooi.'

Val keek haar aan. 'Wat zou je dan gaan doen?'

Hij zei niet: *Niet doen, Ruby; je hebt te veel talent om het op te geven.* Dat had hij zes jaar geleden al gezegd.

'Ik heb een halve graad Engelse letteren aan UCLA. Misschien krijg ik daarmee een baantje als supervisor bij de Burger King.'

'Je hebt beslist de juiste persoonlijkheid om het publiek te bedienen.'

Ze kon niet anders dan lachen. Ze was al lang bij Val, al sinds haar eerste dagen bij The Comedy Store. Val was altijd haar held geweest, haar grootste fan, maar de afgelopen jaren had ze hem teleurgesteld, en eigenlijk was dat nog erger dan zichzelf teleurstellen. Ze was lastig geworden om mee te werken, humeurig, moeilijk aan werk te helpen, en het ergste van alles: niet grappig meer. Val kon alles verkroppen, behalve dat. Ze wist zelf ook niet wat er met haar aan de hand was, behalve dat ze voortdurend boos scheen te zijn. Ze zou ergens op een richel moeten staan. 'Ik waardeer alles wat je voor me hebt gedaan, Val. Echt waar, ik weet dat het niet meevalt om werk te vinden voor een prima donna zonder talent.'

Op het moment dat ze de woorden had uitgesproken, hoorde Ruby wat erachter school. Aarzelend, bang, maar onmiskenbaar. Een afscheid. En het ergste was dat ze wist dat Val het ook had gehoord en dat hij niet zei: *Nee, niet doen, het is nog lang niet voorbij.* In plaats daarvan zei hij: 'Je hebt meer ruw talent dan ik ooit bij iemand heb gezien. Als jij glimlacht, licht verdomme de hele kamer op, en je humor is messcherp.' Hij boog zich naar haar toe. 'Mag ik je een vraag stellen? Wanneer ben je opgehouden met glimlachen, Ruby?'

Ze wist het antwoord natuurlijk. Dat was gebeurd in de brugklas, maar aan die tijd wilde ze niet meer denken – niet eens om Val een antwoord te kunnen geven.

Voorwerpen in spiegelbeeld zijn dichterbij dan ze lijken. Dat gold zeker voor herinneringen; het was het beste niet te kijken.

'Ik weet het niet.' Ze sprak zacht en ontweek zijn blik. Ze wilde dat ze Val kon tonen hoe bang ze was, hoe alleen ze zich voelde. Ze dacht dat als ze dat kon doen, als ze haar vriend eens een keer haar kwetsbaarheid zou tonen, ze misschien gered zou zijn.

Maar dat kon ze niet. Hoezeer ze het ook probeerde, Ruby kon haar waakzaamheid niet laten varen. Haar emoties lagen diep in haar opgeslagen, hermetisch afgesloten, zodat elke wond en iedere herinnering vers bleef.

'Tja,' zei ze uiteindelijk, terwijl ze haar schouders rechtte en een weinig indrukwekkende borst vooruitstak. Ze had het vage gevoel dat ze er absurd uitzag, als een gewonde mus die probeerde een

slechtvalk te imponeren. 'Ik denk dat ik maar beter kan gaan. Ik moet nog een paar lieslaarzen en een blikje maden gaan kopen voor als ik aan lagerwal moet gaan vissen.'

Val glimlachte wrang. 'Ik zal Azië bellen. We spreken elkaar over een paar dagen.'

'Ik ben je dankbaar.' Ze had er nog meer aan toe willen voegen, zou misschien zelfs bereid zijn geweest zichzelf een beetje te vernederen, maar haar keel leek dichtgesnoerd.

Val liep om het bureau heen en verkleinde de afstand tussen hen. Ze zag de droefheid en wroeging in zijn ogen. 'Je bent jezelf kwijtgeraakt,' zei hij zacht.

'Weet ik.'

'Luister, Ruby. Ik weet wat het betekent om jezelf kwijt te zijn. Je moet opnieuw beginnen.'

Ze slikte hoorbaar. Dit soort eerlijkheid was gepaster in andere delen van het land, waar tijd in seizoenen of getijden werd afgemeten. Hier in LA verstreek de tijd in reclameboodschappen van dertig seconden; echte emoties gedijden niet onder dat soort druk. 'Maak je geen zorgen om mij, Val. Ik overleef alles. Zo, nou ga ik naar huis om Japans te gaan leren.'

Hij kneep in haar schouders. 'Zo wil ik het horen.'

'*Sayonara*.' Ze wuifde op de o zo lieftallige, Californische manier en deed haar best om schuifelend het kantoor te verlaten. Het viel niet mee om te schuifelen in een bezweet serveerstersuniform, en op het moment dat ze zijn kantoor uit was, verdween de gemaakte glimlach van haar gezicht. Gelaten liep ze naar de lift en begaf zich door de lobby naar haar auto. De Volkswagen naast de parkeermeter zag eruit als een halfdode junikever. Toen ze instapte, kromp ze onmiddellijk in elkaar. De stoel was gloeiend heet.

Op de voorruit zat een parkeerbon.

Ze draaide het raampje naar beneden en stak haar hand naar buiten, waarna ze het papiertje onder de verroeste ruitenwisser vandaan trok. Ze maakte er een propje van dat ze uit het raam gooide. Naar haar mening was een bon uitdelen voor dit wrak en ook nog verwachten dat ze die zou betalen hetzelfde als een rekening achterlaten op een kussen in de daklozenopvang.

Nog voordat de parkeerbon de straatstenen raakte, had ze de motor gestart en reed ze Wilshire Boulevard op, waar ze in de verkeersstroom werd opgenomen.

In de Valley was het rustiger op straat. Een paar kinderen uit de buurt speelden lamlendig in hun uitgedroogde, bruine voortuintjes. Nu het brandgevaar zo groot was, verspilde men geen water aan dingen als waterglijbanen of sproeiers.

Ruby manoeuvreerde langs een grote, kwijlende sint-bernard die midden op straat lag te slapen en parkeerde langs de stoeprand voor haar appartementencomplex.

Haar voorhoofd afvegend beklom ze de trappen. Er kwam niemand naar buiten om gedag te zeggen; het was te heet. Haar buren zaten waarschijnlijk als families bij elkaar rond de raamventilatoren in hun appartementen. Het moderne LA-equivalent van grotbewoners rond het wonder van een vuurtje.

Tegen de tijd dat Ruby haar verdieping bereikte, hijgde ze zo zwaar dat ze klonk als Shelley Winters na de zwempartij in *The Poseidon Adventure*, en ze was bijna even nat. Zweet droop langs haar voorhoofd en bleef hangen op haar wimpers, waardoor alles vaag werd.

Het duurde even voordat ze haar deur open kreeg; dat was altijd zo. De dikke vloerbedekking was omhooggekropen tegen de drempel. Uiteindelijk wrong ze de deur open en strompelde naar binnen.

Daar bleef ze staan, zwaar hijgend, en keek naar het gammele meubilair in haar sjofele appartement, en voelde de hete tranen branden.

Absurd genoeg dacht ze: regende het maar.

Haar hele dag zou anders zijn verlopen als dat verdomde weer maar was omgeslagen.